

Razne politične vesti.

ZDRUŽENJE S HRVATSKIMI KMETI

tes s tem z SRS po celi Sloveniji enodušno odobravajo in pričakujejo od tega za kmete, rokodelce in delavce, a za slovenstvo posebej velikih koristi. Nezadovoljno je samo uredništvo »Jutra« in »Slovenca« ter korijari, ki stoje za tema listoma.

NARODNA SKUPŠČINA

je zopet za cel teden šla domov. Seveda, saj ni treba delati, ko je pa vse že tako lepo urejeno v državi! Pogajanja med radikali in radičevci se nadaljujejo, a samostojne demokratije dela to silno nerazumno. Vse sile napenjajo, da bi se še vzdržali na ministrskih stolčkih, kjer je tako mehko, mehko! Posebno se trudi Žerjav.

MRD ANARHICNE POKRETE

šteje prismojeni »Slov. Narod« tudi agraren pokret. Naj pisec vpraša češkega konzula v Ljubljani, če se s tem strinja. Vsako dete ve, da na Češkem že leta agrarci vodijo vso državno politiko in vendar je tam mnogo manj anarhije, nego v glavi »Narodovega« uvodničarja. Tudi na Bolgarskem je bilo dobro, dokler so vladali agrarci. Čim pa so prišli »Narodovci« somišljeniki na površje, je tam stalno — anarhija!

BEDASTI »SLOV. NAROD«

pravi, da mora »samostojno kmetijski princip« se posebej odklanjati, ker se zavzema proti industriji. Ko bi domišljavi »šolanc« človek vsaj premislil, kaj piše! Če pa misli ne zna, ko bi si potem vsaj prečital naš agrarni program in dobesečno prepisal stavke o industriji, pa bi ne mogel zagrešiti take kozlarije, kakor jo je zagrešil s svojo »izvirno« mislijo.

BOLJ NEUMNEGA LISTA

kakor je »Slov. Narod«, ni v Sloveniji. Dokaz, št. 112. istega od zadnjega torika — posebno uvodnik! Naj »Narod« prinese enkrat fotografijo svojega uvodničarja, da vidimo, kako izgleda!

KLERIKALNE SLEPARIJE.

Zadnji teden so se klerikalci v narodni skupščini zelo hudovali, zakaj skupščinski zapisnik in razne tiskovine niso tudi slovenske. Konec 1. 1918 pa ni dr. Korosec kot predstavnik narodnega sveta nikdar postavil te zahteve, nego je v prvi narodni skupščini celo izjavil, da ni potrebno prevažati skupščinskih spisov na slovensko, češ, da vsi Slovenci itak dobro razumejo srbsčino. Srbi so torej do-

slaj delali le ono, za kar so takrat dali svoj pristanek klerikalci. Čemu se potem sedaj hudojejo tigri? Navadni sleparji so in ni drugoga. To je dokazano še mnogo lepše s tem-le: Lani so štirje tigri sedeli kot ministri v vladi. Zakaj niso takrat odredili, da naj bodo vsi spisi v skupščini tudi slovensko sestavljeni? E, takrat so bili pri koritu, pa niso nič dejali. In če bi danes ali jutri zlezli k koritu, bi zopet molčali. Ali to niso slepariji? Stranka Ljudskih Sleparjev!

ZIDOVSKI ČUDEŽ.

Dnevnik židovske »Trboveljske družbe«, »Jutro«, vsak dan poroča, kako prehajajo cele doline in okraj v SDS. Mi to vemo, da ta družba celo pod zemljo razširja svoj delokrog in da je nad zemljo spravila v svojo sužnost že nad 10 tisoč ljudi, da bi bili pa ti tudi zagovorniki svojih tiranov, to bolj težko verujemo. Kar se pa tiče pristašev SKS, ki jih kliče »Jutro« k sebi, je pravi čudež. Čim več jih gre k Žerjavovcem, tem močnejša je SKS. Čitaj današnji dopis iz Savinjske doline. Kdor pa »Jutro« verjame, naj se požuri, da ne bo zamudil. Vlado korito bo kmalu prazno — hitite!

V BOLGARIJI

vlada naprej ubija ljudi. Razprava proti onm, ki so pripravili napad v cerkvi Sv. Nedelje, kjer je prišlo ob življenje več sto ljudi, je končana in je sedem obtožencev bilo obsojenih na smrt, več jih je obsojenih na mnogo let težke ječe. Vlada je pripravila še celo vrsto procesov proti komunizem in nedolžnim zemljoradnikom.

NEMCI

postajajo zopet predrznejši. Izvolitev zagrozenega nacionalca Hindenburga je po vseh zemljah izzvala močno vsemensko valovanje. Posebno korajžjo kažejo kajpada avstrijski Nemci. To se je videlo posebno v štajerskem Gradcu. Tam je zadnje dneve bil tudi občni zbor avstrijskega društva za podpiranje Nemcev na Češkem. Neki dr. Hampel je zbor pozdravil v imenu avstrijskega podpredsednika vlade in v imenu »nesrečnih« spodnještajerskih Nemcev ter je izrazil nado, da bodo spodnještajerski Nemci kmalu zopet osvobodjeni. Mnogi govorniki so govorili, da tudi v naši državi delovati na združenje vseh Nemcev, a osobito, da je treba osvoboditi tudi Nemce, ki žive na Češkem in v Jugoslaviji. Iz vsega se vidi, da vsemenci zopet začenjajo s hujskanjem na novo vojno.

Središče ob Dravi. V nedeljo se je vršil tukaj pod predsedstvom tov. inspektorja Znidariča sestanek kraj. organizacij Središče in Obrez. Govorila sta tov. Bukovec in biv. posl. Kelemina. V debati se je oglasil tudi tov. Sala z umestnimi predlogi.

Cirkovce-Dravsko polje. V nedeljo 17. maja smo imeli tu gospodarski shod, ki ga je sklical zadruga »Panonia«. Otvoril in vodil je zborovanje član nadzorstva Jožef Pirnat, poročal predsednik Mrmolja. Gotovi del kmetov je bil do zadruge nezaupljiv, češ, »vsaka zadruga propade«. Mrmolja je pojasnjeval, da zadruga propadajo vsled slabega ali brezbržnega vodstva. Za vzdrževanje in vstvarjenje take zadruga treba res poštenovalnega dela ter sposobnosti vodstva. On pa da ne prihaja kot novinec; enako zadruge je že ustanovil in vodil deset let z dobrim uspehom na Goriškem, ki še danes dobro služi svojemu namenu. Večina navzočih kmetov je odobraval govor in pristopila v zadruge. Naše Cirkovce so krasen kraj v središču Dravskega polja ter glavna fara pridelovalcev krompirja za izvoz. Kmetje so tožili poročevalcu o lanskim slabim letini, ker je toča dvakrat razbijala, in pokazali so plačilne naloge davkarje za dohodarino. Govornik odgovarja, da je slovensko uradništvo tako, da ne pomaga tarnanje in tudi ne solze. Naš uradnik je tako vzgojen, da mu je več mrtva črka, kakor živ človek. Poleg tega naglašajo govornik, da imamo še cel regiment financerjev, ki so za kmeta v Slov. Goricah prava šiba božja. Za prazne prestopke preganjajo kmeta in krčmarja, plenijo blago ter nalagajo visoke kazni. Kmetje so soglašali, da le v združitvi naša rešitev.

Na Logu je bil v nedeljo sestanek kraj. org. SKS. Udeležil se je tov. geom. Mravljč.

V Novem mestu je bil sestanek okr. org. SKS v ponedeljek. Otvoril je sestanek tov. Avsec, nakar je vodil tov. Globevnik. Poročal je o najnovejšem političnem položaju tov. Pucelj.

Dopisi.

KRANJSKO.

Okolica Kranja. Zamanj pričakujemo izpolnitve obljub takozvanega Narodnega bloka, katerega voditelji so se pred volitvami kar odili v namizni dobrot za podeželsko ljudstvo. Ali sedaj pri sestavi dvanajstin se te dobrote kažejo v drugačni luči. Imajo pa demokratije še drzno čelo, da lažejo o svoji skrbi za kmeta. Ako kmetiška žena proda liter mleka, ali eno jajce za krono dražje, mora plačati velike globe, medtem ko banke spravljajo masne dobičke in izkoriščajo sedanje slabo stanje kmetijskega stanu z oduševskimi obrestmi. In to imenujejo delo za narod. Med ljudstvom vlada veliko razburjenje zaradi novih davkov. Kmetiška posestva se dnevno razprodajajo, ker ni denarja, ali nikogar ni, da bi kupil. In v tej dobi gospodarske krize nas tako zvani »kmečki« zastopniki obdarujejo še z novimi davki. Letina vsako leto slabša, živina skoro brez vrednosti, les ne gre nikamor, miši so nam napravile ogromno škodo na polju, davki pa vedno večji. Nismo proti davkom, ali isti naj bodo pravično razdeljeni, ne pa, da pritiskajo najbolj ravno stebel naroda in države. Če bo dežela bogata, bo tudi država lahko prišla na svoj račun. Žalostno slavo za povišane davke si lahko demokratije in klerikalci po bratsko razdelijo. — Gorenjski popotnik.

Iz kamniškega okraja smo prejeli sledeče zabavno pismo: »Jutrovo« majniško darilo našemu tov. drž. poslancu Ivanu Pucelju. Gospodje okrog »Jutra« kupili so našemu tovarišu Pucelju popolnoma novo hrvaško narodno nošo, dalje bogato natrpano usnjato torbo, lepe, malo prevelike opanke ter mesto tamburice, seveda pomotoma, sasvim novo kitaro, na katero naj bi po možnosti časa tovariš Pucelj liberalnemu gospodarstvu visoki »finale« odbrenkal. — Vsi gori navedeni bogati predmeti bili so v nedeljo dne 10. maja t. l. javno v nasilnem »Jutru« naslikani. Bog živi! te predobre udarjence!

Studence pri Krškem. Gotovo že pogreša kdo izmed cenj. čitateljev novice iz naše občine. Smo pač miroljubni in neradi obešamo vsako malenkost na veliki zvon. Vendar vsaj toliko, da se ne bo mislilo, da spimo pri nas spanje pravičnega. Zadnje nar. skupščinske volitve so potekle pri nas še dokaj mirno, a na žalost in nepričakovano razočaranje naših nasprotnikov, niso prinesle povoljne zmage. Obžalujemo sicer, kajti sodeč po energični agitaciji vodilnih oseb tuk. or-

ganizacije SLS, smo pričakovali povsem večjih klerikalnih uspehov. Kako da ni tudi to pot »Domoljub« poročal o »sijajni zmagi in pogorelih nasprotnikih«? Menda zato, ker jih ta »sijajna zmag« na celi črti ni tako veselila, kakor zadnja pri obč. volitvah, ko so si potem najetih agitatorjev in končno se pritiska s prižnice priborili celih — pet glasov večine! Vendar je najbolj zagrizene naše nasprotnike ves čas pred volitvijo župana navdajal silen strah, da se jim tabo v najodločilnejšem trenutku podre. Z veliko težavo in z raznimi obljubami so obdržali v svojih vrstah nekatere pristaše, ki so nameravali dezertirati. Svoj dvom nad izidom so po izvolitvi njih pristaše nekdanji najbolj zagrozenega nasprotnika SLS, ki je dobil pri volitvah župana — eden glas večine, dovolj jasno potrdili s streljanjem in zvonjenjem. No, pa saj od takih značajev kaj pametnejšega niti pričakovali nismo. Zadovoljnost občanov nad zmago in vlado »dobrih krščanskih« mož se že dovolj jasno kaže, ko se hoče tretjina občanov odcepiti od tuk. občine. Tako dejansko izražena nezaupnica vladajočim funkcionarjem sicer ni v posebno čast, vendar pa si boste s tem razdalnem delom v občini stekli neveljavih zaslug, kakor še nobena stranica doslej. Pričakujemo, da boste tudi to, na vam lasten način proslavili. — Občan.

Smlednik. Človek sam ne ve, ali bi se smejal ali jokaj, ali kdor ve, za katerim grmom tiči zajec, tisti bi pa najlaže preklinjal može, ki kakor sami trdijo, vedno delajo in skrbijo za naš dobrobit. Za kaj pravzaprav gre? Radi mlekarne, ki se pri nas ustanavlja že par let, a se bo lahko še par deset let, ako bodo to stvar vodili taki odličniki, kot danes. — Že leta 1923. se je odbor izvolil, pobirali deleže in pogodba radi lokala za mlekarstvo se je sklenila. Samo strojev je še manjkalo, a so bili tedaj baje — predragi. In vsa stvar je zaspala. Še en vzrok je bil, kakor se je izjavil eden izmed gospodov od odbora. In sicer je rekel: Kaj pa hočemo, saj nimamo strokovnjaka, ki bi bil zmogen vso to stvar voditi. Letos smo pa imeli pri nas dne 25. februarja predavanje o mlekarstvu. Razlagalo se je na dolgo in široko o koristih te panoge gospodarstva ter o organizaciji. Zopet je bilo vse navdušeno za ustanovitve mlekarne in vsa stvar bi se z lahkoto speljala, ako bi niotoli pri vsem tem pomagati par onih, ki bi imeli od tega največ koristi. Ko pa so bila po predavanju podana raznovrstna mnenja s strani posestnikov, je rekel nekdo sledeče: »Kaj pa hočemo z ustanovitvijo mlekarne, saj imamo mleko dobro prodano.« Marsikdo se je čudil tem besedam, ker vsakdo je mislil, da cena 1.75 Din za liter mleka ni bogve kako sijajna. Ne čudimo se pa tem besedam danes, ko vemo, da so imeli trije posestniki od pripravljalnega odbora za ustanovitve mlekarne plačan vsak liter mleka po 2.25 Din, torej 50 par pri litru dražje, kakor drugi posestniki, a to samo zato, da se ni ustanovila mlekarne. Vsi oni prejšnji vzroki so bili samo pesek v oči ljudstvu, ali če je to pošteno, o tem naj pa drugi sodijo.

Krška vas. Sramotno ponižujoč udarec za Krško vas je bil dan 15. maja 1925, ki nam bo ostal v vednem spominu. Sebičnim političnim pritlikavcem je uspelo oropati Krško vas za poštni urad in ga prenesti v Cerklje. Poštni urad je obstojal tukaj nad 120 let. Ko je bil ustanovljen, je štela Krška vas borih 40 hišnih posetnikov. Danes pa šteje nad 100 hišnih posetnikov ter so Malenca in Skopice, ki štejejo nad 250 hišnih posetnikov, že docela zvezane s Krško vasjo. Bližnja okolica Krške vasi šteje danes okrog 300 hiš ter bi poštni urad v Krški vasi bil brezpomemben ter se premešča v Cerklje, ki niti polovico tega številca ne dosežejo z vso okolico šredi. Nam je neumljivo, kako so gledali gospodje v Ljubljani na zemljevid. Najbrž so bili udarjeni s kurjo slepoto in so videli le laži-dokaze g. kaplana Tomazina. Sodelovala je tudi napredna trgovska zbornica in potom žlahte vplivnejše uradništvo. Tako se je dosegel umazani cilj klerikalne maščevalnosti proti Krški vasi. Še bolj je pa sramotno za gospode, ki se sklicujejo na naprednjaško fronto. Ti so dali poklon klerikalcem in jim pomagali se maščevati nad Krško vasjo. Hvala vam! Plačilo ne izostane! Gospodje! Ako vam je za ljudski blagor, čemu niste izposlovali novi poštni urad v Cerklje, ako je res temu potreba, pustili pa urad v Krški vasi nedotaknjen, ker je stokrat dokazana potreba? S tem bi pokazali vsaj nekaj za ljudstvo, ki vam bi bilo hvaležno, nasprotno je pa storjeno demagoško, katerega se sami zavedate. Zakaj je napred-

no »Jutro« bilo v službi klerikalcev in proslavljalo Sušnika in kaplana Tomazina? Dovolj nas je prizadela, da s premetstvitvijo pošte in še to ni dostovalo za gospode. Poslali so že orožništvo in sosednih postaj! Nemaumljivo nam je, s kakšnim namenom! Gospodje, mi nismo razbojniki! Uverjeni smo, da pridejo prej ali slej do odločilne besede gospode, ki nam bodo vrnili, za kar nas je sedanja oropala. Vi pa, g. Tomazin s svojimi pomočniki, izpeljali ste svoj črni naklep; pravili ste svoječasno, da boste spravili Krško vas ob poštni urad za vsako ceno in to predno oddale; torej sedaj lahko greste! Prav gotovo ste si pa premislili in bodele nadaljevali svojo nepoklicno delo. Samo nepamnite si, da vsaka sila do vremen!

Dev. Marija v Polju. Občani se svašujejo, zakaj je letos pri nas kukavica tako kmalu utihnula. Stari ljudje pravijo, da opomeni zgodojno zimo, ali je bila pa v začetku preglasna. Dopa v »Pravici« oz. »Krivici« od 14. maja ni niti resen, še manj osnovan. Sicer pa trojici, ki je to zlegla, ni zameriti, ker je pod težo svojih krivic popolnoma izgubila razsodnost. Tov. Maček ni nikdar hrepenel za županskim mestom, zlasti da bi imel za opravič s takim občinskim gospodarstvom, kot ste ga zapustili vi. Kar se mu podtika glede onih 250 procentov, je glasoval za željeno elektriko, n pa mislil, da se bo ta denar trošil za različne potne stroške župana, tako da ne bi bilo ne denarja, ne elektrike. Sicer pa mislimo, da je mnogo bolje, da ljudje, ki jim je uradno dokazano maslo na glavi, ne hodijo preveč na solnce.

St. Jernej na Dolenjskem. Bahavo je nekaj časa naš kaplan Kovačič podpisaval zavite članke »Domoljuba«. Minule so občinske volitve, katere so našim domišljavim kaplanom pristigle jezike in zmanjkalo je po »Domoljubovih« člankih slovitega podpis — Anton Kovačič. — Za St. Jernej pa je prišla z novim občinskim odborom tudi nova doba, namreč doba dela v prid občanom šentjernejskim. S tem pa se je tudi nehale kimanje v prid farovža, kar pa farovško gospode neznansko boli (našim žepom pa prav dobro st'ri). Odkrito moramo priznati, da se je tudi večina odbornikov nasprotne stranke pričela zavedati svoje odborniške dolžnosti in podpirati pametne predloge naših mož. Prvo delo, ki ga je storil novoizvoljeni občinski odbor, je velikanskega gospodarskega pomena za davkoplačevalce občine St. Jernej. Odbil je na konkurenčni obravnavi zahtevo župnika Lesjaka za novo napravo pogorelih tlačanskih štal. To poslopje bi stalo po župnikovem načrtu do 500.000 kron. Z velikimi vsotami pa bi bile prizadete tudi sosednje občine Vrehovica in Kostanjevica. Čudimo se, da ob času, ko kmetija propada in ubogi kmet niti za davke potrebnega denarja nima, stavi župnik zahtevo po novem gospodarskem poslopiju. — Hvali se, da je graščak in da ima 9 gruntov, ni mu ga torej para v občini šentjernejski. Mi mu nove štale prav iz sra privoščimo, a ker gospod župnik vse dohodke tega grajskega posestva sam uživa, si bo pač mogel tudi hleve sam postaviti. Razen pogorelih štal, katere so še iz časa sramotnega tlačanstva, ima pa župnik še čez potrebo gospodarskih poslopij, kar je tozadevna komisija na dan konkurenčne obravnave ugotovila. Še pozni rodovi bodo hvaležni šentjernejskemu županu A. Radkoviču in odbornikom kmečke in delavske stranke, da so odvabili to neznošno in nepotrebno breme raz ramen davkoplačevalcev občine šentjernejske. Uvidevši dobro stanje odklonitve, so tudi odborniki nasprotne stranke storili svojo dolžnost napram davkoplačevalcem. Sedaj si je menda vsakdo na jasnem, zakaj se je pri pridigah pred volitvami, namesto o božji besedi, toliko govorilo in agitiralo za klerikalno stranko. Vsakdo bo tudi razumel, zakaj sta si šentjernejska kaplana od hiše do hiše toliko brusila pete in črnila vsakogar, ki ni brezpogojno trobil v njihov rog. — Vse to pa samo zato, da bi odborniki kimali, občani plačevali, farovski gospodi pa, da bi se po njihovi volji dobro godilo. — Divja jeza sila iz vsakega »Domoljubovega« dopisa — ali podpisa ni — in ga tudi ne bo.

Radovljica. Že med volilno borbo so nekateri raznašali govorico, da nameravajo premetstiniti sodnijo iz Radovljice v drugi kraj. Po shodu novega tigra Serneca na dan sv. Jurja so se raznele nove govorice, ki so precej značilne za volilni štab SLS v Radovljici. Dosedaj imamo tri sodnike, ki so splošno spoštovani radi svoje nepristranosti. Zadnjič se je pa klicalo k sodniji nekega človeka iz Resmanove družbe, ki je, če se ne motimo, vse tri sodnike odklonil, češ eden je po-

Shodi in razne prireditve.

V Kamniku bo na binkoštno nedeljo dne 31. maja sestanek okrajne organizacije za kamniški okraj ob 10. uri dopoldne pri tov. Cerarju. Tovarishi naj se v obilnem številu udeležijo!

Raka. Občni zbor krajevne organizacije SKS se vrši v nedeljo 24. t. m. po prvi maši v gostilni »Bon« na Rakki. Pride govornik iz Ljubljane. Somišljeniki, pridite!

V St. Jerneju na Dolenjskem bo občni zbor krajevne organizacije SKS v nedeljo dne 24. maja po prvi maši. Poroča tov. iz Ljubljane.

Sestanki kraj. organizacij SKS se vršijo v nedeljo 24. t. m.: v Kostanjevici pri tov. Bučarju ob 11. uri dop., ob 3. uri pri Sv. Križu pri Kostanjevici, in sicer pri tov. Kodriču. Ob 3. uri pop. je tudi na Bučki sestanek. Povsod poročevalci iz Ljubljane.

Prostovoljno gasilsko društvo v Dvorski vasi priredi v nedeljo, dne 24. t. m. veliko veselico na vrtu g. Ivanc. Čisti dobiček veselice je namenjen društvu samemu. K obilni udeležbi se vabijo vsi gasilstvu naklonjeni prijatelji iz bližnje in daljnje okolice. — Na pomoč!

Vabilo k občnemu zboru Konjerejskega odseka 1. Kmetijske družbe za Slovenijo, ki bo dne 27. t. m. ob dveh popoldnevih v posvetovalnici Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. — Spored: 1. Pozdrav in poročilo predsedstva. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Tajniško in blagajniško poročilo. 4. Vprašanje presnovanja odseka v konjerejsko društvo za ljubljansko oblast in izpremembe pravil. 5. Določitev premovanj za l. 1925. 6. Volitve. 7. Slučajnosti. — Franc Zupančič, s. r., predsednik.

Mala nedelja. V nedeljo 24. t. m. nas posetijo učiteljski iz Maribora, ki priredijo v društvenem domu ob pol 4. uri akademski s telovadnimi, pevskimi, godbenimi točkami (dijaški orkester ter spevoigro »Kovačev študent« s spremljanjem klavirja.

Vabimo vse sode in domačine k prav obilni vdeležbi. Ne zamudite in udeležite se vsi te dijaške prireditve, ki je nekaj popolnoma novega in bo nudila izreden užitek.

Sejem v Kostanjevici se vsled binkoštnih praznikov vrši v soboto, dne 30. t. m.

Črna pri Prevaljah. 10. maja 1925 se je vršil občni zbor kmetijske podružnice za Črno. Zborovanje je bilo dobro obiskano. Manjkali so odborniki kmet. obč. odseka, kateri so člani kmetijske podružnice. Občni zbor je otvoril za napredno kmetijstvo zelo vnet mož, naš načelnik Fran Deleja, s pristranim pozdravom na vse navzoče. Iz tajniškega in blagajniškega poročila je bilo razvidno, da je podružnica v preteklem letu nadvse lepo napredovala. Saj so v odboru sami marljivi kmetje. Imena Deleja Fran p. d. Vesivk, Kompan Šimen p. d. Dretnik, Petrič Alojz p. d. Petkov nam so porok, da bo podružnica še vse bolj napredovala. Daljša debata se je razvijala o razmerju med kmetijsko podružnico in kmetijskim občinskim odsekom, kateri zadnji je prevzel vse posle kmetijski podružnici in kateri dozdaj še v nobeni stvari ni podpiral kmetijske podružnice. Nadalje se je ustanovil oddelek »Posredovatelji«, katerega namen bo, da bode posredoval pri raznih nakupih in prodajah, kar bo imelo za naše oddaljene in raztrešene kmete veliki pomen. — Nazadnje je bilo še predavanje o travništvu. — Po dvehurnem zborovanju so se kmetje razšli v zavesti si, da je storjen trden korak v našo nadvse razveseljujočo bodočnost.

Sv. Bolfen pri Središču. V soboto zvečer se je vršil sestanek SKS, katerega so se udeležili tudi pristaši SRS. Na sestanku je poročal tov. Janko Bukovec. Konstatirano je, da vsi odobravajo skupni nastop vseh kmetov, obrtnikov in delavcev in da nam je le tako pričakovati boljših časov.

lik, drugi vodja demokratov, za tretjega pa že ne vemo, kakši bratovščini, da pripada in da ne sme soditi Reimanove žlahte. Tako je odklonil vse tri. V nedeljo pa se je govorilo, da je kupil radovljiški župan grofovo planino zato za radovljiške reveže, da seveda na svoje stroške tam gori novo sodno palačo, ki pa ne bo nosila napisu Kr. sodišče SHS, ampak Sodišče Reimanu udanih tovarišev. Tako naročilo ima baje že g. Dušan, da intervju v Beogradu. Pika.

BOHINJSKI KOT.

Veliko vrtno veselico z bogatim zabavnim sporedom, v katerega je sprejel tudi šaljivi arečolov, priredi agilno bistrsko Društvo kmetijskih fantov in deklet v vseh prostorih hotela »Markeš« na Bistrici. Za slučaj slabega vremena se omeji prirediteljem samo na notranje prostore hotela. Ker je pribitek prirediteljev namenjen v prvi vrsti za temelj društvene knjižnice in za kritje stroškov raznih strokovnih tečajev, ki jih ima društvo v letošnjem programu, pričakujemo številnega obiska te prireditve iz celega bohinjskega kota. Podrobnosti so razvidne iz lepakov.

Poljski škodljivci. Zadnje skozinsko velezanimo predavanje okr. ekonomu g. Sustiča je pokazalo v bengalični luči, da je na tem polju ne samo v Bohinju, marveč v celo Sloveniji ledina še neizorana. Mnogim največjim škodljivcem in uničevalcem znojnega dela ne vemo niti pravih imen, mnogih pa dosedaj niti opazili nismo, četudi smo se srečevali z njimi vsak dan, ker smo bili v tem pogledu — roko na srce — površni in malomarni. Upajmo, da je s tem predavanjem led prebit in da se do zime zbere toliko gradiva, da ga bo komaj obdelati v tridnevem tečaju. Da bo uspeh tega tečaja tem povoljnejši, je treba, da vs sodelovalci vrše že sedaj svojo obljubljeno sopomoč. Zato, fantje, ki ste sprožili to misel, s podvojenimi močmi na delo! — A. M.

STAJERSKO.

Iz Savinjske doline. (Varalica javnosti). V »Jutru« z dne 9. maja si lasti brzokone urednik imenovanega lista pravico kritizirati zmagujoči kmetijski pokret v imenu vseh Savinjanov. Uvodoma se članek s celo Savinjsko dolino vred raduje, s kakšno vnebo in navdušenostjo smo se poprijeli napredne kmetijske misli, ko je pa članek kar znal, da stremi trezna in pametna politična taktika SKS za tem, da zadobi kmetijski pokret vseh treh plemen našega jugoslovenskega naroda enotno obliko in da slovenska SKS nikakor ne bo bita za štafazo nasilni, gosposki, bankarski in protiljudski jutrovske politiki, ga objame strah, prijema se za glavo ter roti Savinjanca, da naj nikakor ne sledijo zdravemu razumu, da naj svoje politične ideje zavrzijo in se podajo v edino zveličavno naračje Žerjavove klike. Tako nekako ljubljanski Savinjan. Pravi savinjski kmet pa si ne želi ne farovške in ne bankarske gosposke komande ter vidi prej ko slej svoj spaz v nepremagljivi sili strnjenih kmetijskih vrst vsega jugoslovenskega naroda. Dokler je SKS udeleževala svoj program samo v Sloveniji, jo jutro hvali kot državotvorno in patriotično; ko si pa podajajo slovenski, hrvaški in arbski kmet bratovske roke, smo po mnenju »Jutra« seperatisti, izdajalci in grobokopi države. Po logiki »Jutra« tvori torej državo 1% jutrovcev in ne 80% kmetijskega ljudstva. Za jugoslovensko državno in narodno

misel in torej tudi za jugoslovenskega narodnega kralja pa so živeli in trpele Savinjanke že tedaj, ko so prisegli mnogi današnji slovenski demokrati v Sav. dolini na avstro-nemškutarski evangelij. Še četrto leto po osvoboditvi sem videl v nekem trgu Sav. doline odbornike tamošnje krajevalne organizacije demokratične stranke pušiti tobak iz pipe z sliko Wilhelma, a v stanovanju drugega odbornika so visele slike avstrijskih krvnikov; švabčarenje pa je pri teh in slinih demokratih še danes precej v modi. Zato savinjski kmet ne čuti nikake potrebe, slediti vabilu »Jutra«, temveč soglašja z vodstvom SKS, ki naj vztraja na edino pravi poti načelne politike in združevanja kmetijskih sil cele države.

Velka. V naši občini so bile dne 10. maja občinske volitve. Kljub najhujšemu pritisku in napenjanju klerikalcev je dosegla naša SKS lista 110 glasov z 12 odborniki in klerikalci pa samo 39 glasov s 5 odborniki. Vsekakor lepa zmaga SKS. Na naše veliko začudenje pa čitamo v liberalnih listih »Jutra« in »Tabor«, da je dobila napredna gospodarska lista 110 glasov, dasi ni bilo nobene liste vlozene s to označbo. Naša lista je bila točno označena kot skupina volilcev Samostojne kmetijske stranke. Ker tudi klerikalci v laganju ne smejo zastati, sta tudi »Slov. Gospodar« in »Naša Straža« prinesla enako poročilo. Naj le poskusijo, če jim je mogoče z lažjo preprečiti naše prebujenje. V naši občini je klerikalcem kot liberalcem za vselej odklenalo.

Jarenina. V nedeljo 10. maja je imel g. Žebot pri nas shod. Gonil je svojo staro lajno. Vse, kar so zakrivali klerikalni ministri in poslanci, pa je zamolčal. Vprašamo Žebota, zakaj ste zamolčali, da so ravno klerikalni ministri in poslanci zakrivali tiste strašne davke s proračunom osemnajstih milijard dinarjev? Seveda znajo ti gospodje vse tako naravnati, da bodo moral večinoma zopet plačati mali kmet, obrtnik in delavec. Veleposestniki in fabrikanti pa bodo spet prosti plačila. Nadalje vas vprašam, zakaj niste prinesli onemu invalidu vsaj tistih dvesto dinarjev, ki jih je pred dvema leti izdal za koleke in zdravniška spričevala. Ubogi revež je moral vzeti denar na posodo. Zgodilo se je vse po vašem nasvetu. Vendar mu še niste nič prinesli. Ako tega ne storite, Vas nihče ne bo več smatral za zagovornika revežev. Najhujšo blamažo pa si je nakopal g. A. Zupančič kot predsednik shoda, s tem, da je kvasil o oblastni skupščini in volitvah ter se je pridruževal, da ne sprejme mandata za poslanca drugače, ako ga k temu prisilijo. To ste lahko kvasili svojim backom, dočim mi dobro vemo, da kdor hoče biti kandidat, mora lastnoročno podpisati kandidatsko listo. Saj vas nikdo k temu ne sili, ker vas že itak dobro poznamo. Poznamo ljudi, katerim se že več let cedijo sline po poslanečevi časti ter ližejo klerikalnim doktorjem pete in bog si ga vidi kaj še; zato smo čisto na jasnem, kam pes tace moli. Vas, uboge posestnike, obrtnike in viničarje, pa opozarjam, da tak gospod, ki ima okoli dvesto oralov zemlje in do sto polovnjakov vina, ni vaš prijatelj, ampak vaš izkoriščevalec, zato se, dragi Jareninčani, kot srednji in mali posestniki ter viničarji, zdramite ter stopite pod našo zastavo, ki bo od sedaj združena z vsemi zemljoradniki po celi državi. Ako tega ne storite, bomo v par letih sužnji demokratične in klerikalne gospode.

če lekarnar žoltolasega umoriti. V Mariboru in okolici ljudstvo namreč veruje, da lekarnarji take ljudi lovijo, jih usmrtilo in potem iz njih kuhajo razna zdravila. Mož pred lekarno je vpil na pomoč. Pridrveli so ljudje in prišla je tudi policija ter kričala odvedla. Po drugem poročilu se je neka kmečka mati domenila s svojim sinom, ki je slučajno imel žolte lase, da se bosta sešla pred lekarno. Mati je prišla pravočasno, a sina ni bilo, na kar je žena začela misliti, da je lekarnar sina polovil in ga sedaj muči! Začela je klicati na pomoč in zopet je policija posegla vmes. Je stvar tako ali tako, na vsak način je zelo žalostno, da obstoji med ljudstvom še vedno tako neumno babje-verstvo. Po drugi strani pa bi bilo zanimivo zvedeti, odkod ta ljudska bajka o žoltih laseh in lekarnarjih izvirala.

»Vdova Rošinka« je nedolžna domača igra iz gorenjskega kmečkega življenja. Klerikalci so takoj spoznali, da bi utegnili igra radi izrednega uspeha, ki ga je dosegla na odru, pregnati s podeželskih odrov marsikatero prazno ter več ali manj neumno igro klerikalnih pisateljev, zato so se z vso silo zagnali proti njej. V Ljubljani je to storil domišljavi Izidor Cankar (domišljavec je navadno praznoglavl), v Gorici pa je »Vdova Rošinka« prokel sam škof Sedej. Hvala lepa za reklamo! Igra se dobiva pri »Kmetijski tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Janez Terdinova ul. 8. — Segajte naprej pridno po njej! Nikomur ne bo žal! Stane 25 Din.

Strahovita rudniška nesreča se je zopet prigodila v Dortmundu v Nemčiji. V nekem rovu premogovnika se je vnel bencin in porušil del rova. 250 ljudi je bilo podstutih. Mnogo je mrtvih, nekaj so jih rešili žive.

Velika železniška nesreča se je zopet dogodila v Nemčiji. Brzovlak Frankfurt—Basel je predzadnje nedeljo posebno naglo vozil, ker je že imel zamudo. V bližini Heidelberga

mora vlak prevoziti neko cesto. Čuvaj je pozabil cesto zapreti in nesreča je hotela, da je po cesti ravno takrat privožen poštni avtomobil, na katerem je bilo nad 20 oseb, med njimi neka godba, ki je šla v bližnjo vas na veselico. Godci so svirali in ravno v trenutku, ko je bil avto na železnici, pridrvi brzovlak in porušil avtomobil. 11 oseb je bilo razmesarjenih, 4 težko ranjene, ostali lažje poškodovani. Čuvaja je zmotila godba, da je pozabil zapreti prehod. Po nesreči je pobegnil v gozd. Dobili so ga in ljudstvo ga je hotelo raztrgati, kar je orožništvo preprečilo.

Zenitna ponudba blazne žene. V Beogradu je bila objavljena pred kratkim časom v listih ženitna ponudba neke ženske, ki je navedla, da je Jugoslovenka, da pa je živela delj časa v Ameriki, kjer ima bogate rudnike. Ker je vdova in ne more urejevati svojega ogromnega premoženja, je sklenila, da se vnovič poroči. Ponudbe s sliko naj pošiljajo tisti, ki se zanimajo, na naslov: Tatjana Vlahović, poštno ležeče, Beograd. — Prosilcev se je oglasilo toliko, da je bil poštni urad v zadregi in ni vedel kam s pismi. Z njimi so napolnili že tri velike zaboje. Lastnica pa se še vedno ni javila, da bi jih dvignila. Končno je prišla na pošto ženska in sramežljivo povprašala, ali ni prišlo zanjo kakšno pismence. Ko je povedala svoje ime, je bila vsa pošta pokonci. Vsi so hoteli videti bogato milijonarko, ki se ženi. Nastal je tak hrušč in trušč, da je posegla vmes policija. Ta je dognala, da je Tantijska Vlahović revna ženica, ki se ji je zmešala pamet. Spravili so jo v blaznico.

Strojepisika,

ki perfektno obvlada slovenščino, stenografijo in strojepisje, se sprejme. Lastnoročno napisane prošnje z izprijeto je poslati do konca maja Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani.

Gospodarstvo.

GOSPODARSKE ZAHTEVE SKS.

(Poročilo na letošnjem občnem zboru SKS tov. inž. Zupančič.)

(Konec.)

Proti preobremenitvi.

Povsod so našle utemeljene zahteve gospodarskih krogov razumevanje, kar je najboljši dokaz, da so bile njihove zahteve upravičene. De finančno ministrstvo je ostalo brezobzirno in noče ničesar uvideti. Le tako je razumljivo, da smo dobili za letošnjo Veliko noč namesto pirhov nove krute davčne odredbe dvanajstinskega zakona. Invalidski davek je bil povzračen na 100%, remontni komorski pribitek za vojaška prevozna sredstva pa znaša novih 100% invalidskega davka. Vrh vsega tega smo pa dobili še nov davek na fizične ali ročne delavce, ki znaša 2% celega zaslužka. Delodajalci jamčijo za plačilo tega davka od strani delavcev. Iztirjevanje bo zahtevalo velik uradniški aparat, in bo zato uspeh davka le majhen. Slovenija pa bo tudi za ta davek takozvani poskusni zajec. Ako ga prenese, je prav, ako ga ne prenese, tužnja ji majka! Saj je naša delegacija finančnega ministrstva prava mačeha svojih ožjih rojakov. O tem smo si pač že dolgo na jasnem. Neverjetno ali resnično je, da si ravno naša ljubljanska delegacija prizadeva, da nas pripravi celo ob vso

kor ribi voda. Ako hočemo gospodarsko korakati naprej, je pa tudi potrebno, da mora biti naša dežela kot samoupravna oblast osnovana na popolnoma nezavisni finančni podlagi. Beograd dosedaj ni pokazal v naših velikih nujnih gospodarskih vprašanjih nikakega razumevanja. Poseči moramo po samopomoči, kajti gre za eminentne gospodarske interese najširših plasti naroda.

Država je inkamerirala naše deželne doklade in potrebno je, da začno avtonomne korporacije energično akcijo, da jim država prepusti del svojih lastnih dohodkov. To bi bili predvsem realni davki. Ne moremo dalje mirno gledati, da pri nas propadajo ceste, da se hladno prezira potreba vodovodov in da se reducira število bolniških postelj. Stojimo odločno na stališču, da smo ena država celota in zato je v celokupnem interesu, da se v vsakem pogledu osamosvojimo od inozemstva. Zato tudi ni dobro, ako se pusti pri nas še nadalje propadati važne gospodarske panoge iz golega lokalnega patriotizma sedanjega vladnega režima. Napredno kmetijstvo naj tekmuje, tekmuje naj obrt in industrija. Da se zamore to uspešno izvršiti, je nujno potrebno, da se posveti skrb v večji meri gospodarskim vprašanjem, ki interesirajo široke kroge naroda.

V to rubriko spada

vprašanje kmetijskih kreditov.

Nadalje vprašanje obrtniških kreditov in vprašanje kreditov za domačo industrijo. Zakon o kmetijskem kreditu je baš sedaj v aktualnem štadiju in le želeti je, da bi se ta akcija čimprej izvedla, in pa da bi se sredstva za njo izdatno zvišala. Zalostno pri tem je le, da se vladni ne gre toliko za stvar, kakor pa za strankarski prestiž. Proti tozadavnim dosedanjim zakonskim načrtom so bili od vseh naših zadrug zvez vloženi protesti, ker niso odgovarjali dejanskemu namenu. Tudi zakonski načrt o obrtniškem kreditu ne pride radi istih boleznih do zaželjene rešitve. Odločno odklanjamo zlorabo tako važnih gospodarskih vprašanj v strankarske namene. Z eno besedo zahtevamo enakopravnost in to tembolj, ker plačujemo ravno mi Slovenci efektivno največ davkov.

Finančna uprava je ponovno odbijala vse prošnje za znižanje sedanjih previsokih davkov v Sloveniji, ker stojimo tik pred

izenačenjem neposrednih davkov.

Do takrat da naj potrpiamo! Zato se pa tudi mi postavljamo na enako stališče in odločno protestiramo, da bi se pri nas posamezne davčne vrste

linearno poviševale ali pa uvajali celo novi davki pred izenačenjem neposrednih davkov, za celo državo.

Nič manj važno kot davčno vprašanje za nas je

carinska in tarfna politika

ter trgovinske pogodbe, ki jih vlada sklepa s tujimi državami. Ker smo kmetijska država, bi se moralo v vseh teh velevažnih gospodarskih vprašanjih v prvi vrsti ozirati na zahteve kmetijstva in interese agrarne produkcije. Pogrešna carinska in tarfna politika v naši državi sta nam prizadejati že ogromne škode in naša živina in poljski pridelki so skoraj izpodrinjeni že iz vseh večjih svetovnih tržišč. Taka gospodarska politika vodi naš narod v siromaštvo, obenem pa bosta propadla tudi obrt in trgovina, da o domači industriji niti ne govorim. Vsled tega je nujno, da se takoj ustanovi kmetijska zbornica za Slovenijo, ki bo v vseh važnih gospodarskih vprašanjih zastopala interese našega kmetijstva. Dokler se pa zbornica ne ustanovi, pa naj vlada upošteva predloge Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. Istočasno pa je potrebno, da se posveča tudi večja pozornost izobrazbi kmetijskega naraščaja in zato se naj vendar že enkrat ustanovi tolikokrat obljubljena kmetijska in mlekarška šola za Gorenjsko.

Edino razveseljivo poročilo, ki vam ga morem podati, je konstantno in vstrajno napredovanje

zadrugištva.

Premet v Zvezi slovenskih zadrug je v lanskem letu narasel od 36.000.000 na 55.000.000 dinarjev. Dobro organizirano, solidno kmetijsko in obrtno zadrugištvo, ki si je pridobilo trdno zaupanje v narodu, je doseglo v zadnjem letu dokaj lepih uspehov za malega človeka. Vse tri naše zadrugne zveze so prihranile v zadnjem letu samo na razliki vsled nižje obrestne mere kmetu, obrtniku in malemu človeku nič manj kot 20.000.000 dinarjev poleg raznih drugih gospodarskih koristi. Zadrugištvo najbolj odgovarja pravemu agrarnemu socializmu in je vsled tega naše kardinalno sredstvo v doseglo osamosvojitve podeželskega delavnega ljudstva.

Uravnajmo naše delo tako, da bo narodu in državi v kar največjo korist. Z združenimi močmi se lotimo dela, ki nas povede zanesljivo v lepšo in boljšo bodočnost. Neustrašeno naprej do zmage našega gospodarskega programa, ki jo bomo zanesljivo izvajali ramo ob rami s srbskim zemljoradnikom in hrvaškim seljaštvom.

* * *

»Ekonom«, osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, je imel svoj občni zbor dne 6. maja. Obširno poročilo priobčimo prihodnjič. Uspeh zadruge je zelo dovoljen!

* * *

NA KATERE TRTNE SORTE NAJ SE OZIRAMO PRI ZASAJANJU NOVIH VINOGRADOV?

Zivimo v časih, ki stavijo z ozirom na obstoj vsakega pojedinca mnogo večje zahteve, nego je bilo to kdaj prej. Vsaka stvar stremi za svojim napredkom in vsaka stroka se stalno izpopolnjuje. Le najmočnejše bitje se more vzdržati v boju za obstanek, dočim slabiji morajo propasti. Z ogromno silo tekmujejo vsled tega posamezni stanovi za nadmoč in napredek med seboj. Toda predvsem je potrebno, da napreduje kmetijski stan, ki je temelj vsem drugim stanovom.

Eno važnih kmetijskih panog v Sloveniji tvori že od nekdaj vinogradništvo. In baš vinogradništvo je tista kmetijska panoga, kjer smo v zadnjih letih doživeli marsikatero trpko izkušnjo ter ostali skoro na enem in istem mestu. Pomanjkanje sposobnih delavcev in zastoj v vinskem prometu v povojnem času je mnoge vinogradnika spravilo ob dobro voljo. Posledica tega je bila, da so vinogradniki začeli zanemarjati najvažnejša vinogradna dela, kakor zatiranje nevarnih trtnih škodljivcev ter neobhodno potrebno rahlanje zemlje, drugo in tretjo kop itd. Tudi sajenje direktno rdečih trt (šmarnice, kvintona, otela i. dr.) je pojav, katerega je pripisovati ne toliko neznanju posameznih vinogradnikov, kakor nezdravim razmeram v našem vinogradništvu sploh. Na žalost moremo tedaj konstatirati, da smo v vinogradništvu celo več nazadovali, nego napredovali.

Da bi prišli tem za vinogradništvo škodljivim pojavom v okom, priporočajo izkušeni vinarski strokovnjaki omejitev vinoreje le na najboljše lege in najbolj pripravne zemlje, kar je povsem pravilno. Zemljo, ki bi lahko služila poljedelstvu, ali je boljša za sadjerejo, pritegnimo, ako le količjak

Novice in razno.

Umrli je 16. t. m. v Gradcu dr. I. Žolger, vseučiliški profesor v Ljubljani, ki je v rajni Avstriji bil prvi slovenski minister. Po vojni je bil delegat Jugoslavije na mirovni konferenci v Parizu.

V Račjem pri Mariboru so orožniki v ponedeljek 11. maja izsledili Jurija Potočnika iz St. Janja, ki je pred par dnevi poprej v Ptujem menjal ponarejen bankovec za 50 dolarjev (3000 dinarjev). Ko je mož zagledal prihajajoče orožnike, je začel nanje streljati. Orožniki so streljali nazaj in Potočnika lahko ranili, nakar so ga odpeljali v mariborsko bolnico.

Strašna nevihta je bila v ponedeljek 11. t. m. zvečer na Štajerskem. Cela povenod je nastala osobito okoli Celja, Oplotnice in v Dravski dolini med Mariborom in Koroško. Škoda je silno velika, posebno na poljih, sadnem drevju, pa tudi v gozdovih. Zelo so trpele ceste, a tudi mnoge hiše. Največ škodo ima seveda kmet. Smo radovedni, ali bo nekmečka vlada storila svojo dolžnost! Ne verjamemo!

Pošto so premestili iz Krške vasi

v Cerklje. Več ko sto let je bila v Krški vasi. Razume se, da je ljudstvo v tem kraju zelo nezadovoljno. Tudi na tem slučaju se vidi vsa nesposobnost sedanje vlade, za katero je v Sloveniji odgovoren Žerjav. Mesto, da dajo v Cerklje novo pošto, ker so je tam tudi potrebni, vzamejo enemu kraju in dajo drugemu. Poprej so bili radi pošte nezadovoljni v Cerkljah, sedaj bodo pa v Krški vasi. Ali se je stvar s tem kaj zboljšala? Po našem mnenju ne! Sicer pa bo tudi to trajalo kratko časa, kajti Žerjavovcem so dnevi štetil! V boju proti Krški vasi so žerjavovci in klerikalci skupno nastopili.

Narednik Rumpel, doma iz kamniškega okraja, je bil v terek v Zagrebu ustreljen, ker ga je sodišče radi umora nekega trgovca obsodilo na smrt.

Babjeversko v Mariboru. Pred nekaj dnevi je bilo v Mariboru pred neko lekarno (apoteko) veliko vznemirjenje. Po enem poročilu je nek možakar videl iti v lekarno žoltolasega človeka, a kmalu zatem se je slišal iz lekarnar hude prepri. Mož pred lekarno je bil prepričan, da ho-

mogoče tem kulturam. Izdelal se je tudi zakon, ki prepoveduje saditev ne-žlahtnih sort, odnosno upravljanje vi-na teh sort v promet. Vse te okol-nosti govorijo za drugo smer našega vi-narstva.

Obstoja pa še poseben razlog za pre-orientacijo v vinogradništvu. Če po-gledamo v kroge porabnikov, opazi-mo, da se alkoholnih pijač porablja vedno manj in manj in da se vrši vsled krepkega, na široki podlagi za-črtanega protialkoholnega gibanja, de-loma pa tudi radi pritiska slabih so-cialnih razmer — nekako splošno iz-treženjen ljudskih delovnih slojev. Široke ljudske mase, ki so pred sve-tovno vojno živele nasladno, razkošno življenje, se pod vplivom razmer se-danjega časa obračajo k treznemu ali boljše rečeno solidnemu, gospodarske-mu življenju.

V ožgled temu je pričakovati, da bodo življenske potrebe, ki v ljud-ski prehrani ne igrajo posebne vloge, in brez katerih moremo izhajati, to je tobak, vino, žganje itd., zgubile zna-ten del svojih častilcev, a grozdje kot priznano zdravo dietetično živilo, ki

nudi človeku ogromne množine redil-nih snovi v obliki ogljikovih vodikov, bode pridobilo na odjemalcih in po-rabnikih.

Pri zasajanju novih vinogradov bi bilo potemtakem potrebno, da upošte-vamo to okolnost ter se pri izbiri trt nagibamo k sortam, ki veljajo kot do-bre namizne sorte.

V Sloveniji so razširjene sledeče namizne sorte, ki so rodile prav dobre uspehe, in sicer: bela in rdeča žlaht-nina, muškatelec, muškata žlahtnina in muškati silvanec. Imenovane sor-te so proti trtnim boleznim sicer do-kaj občutljive, vendar jih ob skrb-nem negovanju moremo kultivirati z enakim pridom, kot ostale žlahtne in manj žlahtne trne sorte.

Imamo pa še nekatere banaške na-mizne trne sorte, ki se baje tudi pri nas prav dobro obnesejo, kakor so to-zadevni poskusi dokazali (n. pr. po-skus dr. Meglerja v Ljubljani). Te so: zelena magdalenka, grozdje belozele-no in zelo sladko; tamijanska, neke vr-ste muškati, jagode svetlorumene; pra-vi muškati, jagode temnorumene bar-ve; nadalje biser iz Csabe in slava

Šopronj. Imenovane sorte dozore v ugodnih letinah že koncem meseca julija ter bi z ozirom na to lastnost mogle izpodriniti na naših trgih — vsaj deloma — zgodnje italijansko in dalmatinsko grozdje.

Ko bomo proizvajali večje množi-ne prej omenjenih namiznih grozdnih sort, bo mogoče izostati uvoz italijan-skega grozda, katero je napolnjevalo dosedaj naša tržišča. Delovni človek pa bo lahko zaužival domači vinarski proizvod v vsežem nepokvarjenem stanju, kakršnega je dala narava ter s tem krepil svoje mišice.

Za umnega vinogradnika je važno edinole to, kaj naj stori, da mu bo vinorodna zemlja donasala kar največ dobička. Zategadelj se bo radevolje preorijental v ravnokar opisani smeri, da mu bo s tem zajamčen večji uspeh.

Stvar merodajnih gospodarskih čit-niteljev je, da ventilirajo poleg mno-gih drugih tudi to pereče gospodar-sko in socialno vprašanje, ki utegne postati za modernega vinogradnika velevažnega pomena.

Vekoslav Štampar, ekonom.

Zveza slovenskih zadrug je imela avoj občni zbor v petek 15. t. m. O lepo poteklem zborovanju bomo ob-širno poročali. Za danes omenjamo samo, da je pri volitvah bilo izvoljeno dosedanje načelstvo.

Kovače, kleparje, ključavničarje in sorodne stroke opozarjamo na po-hvalno izjavo drž. podkovske šole, ki jo je prejela tvrdka D. Čebin, zaloga koka in angl. kovaškega premoga v Ljubljani in ki smo jo priobčili v zad-nji številki našega lista. Našim cenj. čitateljem toplo priporočamo, da se pri nakupu koka in kovaškega premoga vedno poslužujejo te solidne tvrdke.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na živinski sejem dne 12. maja je bilo prignanih 19 konj, 15 bikov, 150 vo-lov, 414 krav in 17 telet. Skupaj 615 komadov. Cene za različne živalske vrste za kg žive teže v dinarjih so bile sledeče: Debeli voli 9.75—10.50, pol-debeli voli 8.50—9.50, plemenski voli 7—8, biki za klanje 4.75—6.25, klavne krave debele 7—8.75, plemenske kra-ve 4.75—7, krave za klobasarje 3 do 4.50, molzne krave 4.50—6.75, breje krave 4.50—6.75, mlada živina 6.75

do 7.75. Prodalo se je 229 komadov. Mesne cene: meso volov, bikov, krav in telic 12—29, elečje 1. 22—22.50, 11. 15—17.50, svinjsko meso sveže 12.50 do 30. Na svinjski sejem dne 15. maja se je pripeljalo 434 svinj, 3 ovce in 2 jagnjeti. Cene so bile sledeče: pra-šički, 5—6 tednov stari, 50—75, 7—9 tednov 112.50—200, 3—4 mesece stari 225—350, 5—7 mesecev 375—450, 8 do 10 mesecev 625—750, 1 leto 1000 do 1500, za 1 kg žive teže 12—14.50, kg mrtve teže 15—16.25, ovce 100 do 112.50. Prodalo se je 276 svinj, 1 ovca in 2 jagnjeti.

Živinski sejem 6. maja v Ljubljani. Za kg žive teže voli debeli 10.25—10.50, voli rejeni 9.50—10, voli za vprego 8.50—9.50, krave rejene 7—8, telice rejene 7—8, krave klobasa-ric 3—4.50, teleta težja, debela 14—15, teleta zaklana 18—19, prašiči per-šutarji 14.50—15, prašiči debeli 15.50 do 16, prašiči debeli, zaklani 17—19, plemenski prašiči 6 do 8 tednov stari 100—200, plemenske krave 2000—5000 Din. Plemenskih prasev se je pripeljalo zelo mnogo, zato so cene tako padle.

Agrarni biro
Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana
Šelenburgova ulica 7, I. nadstropje
(v hiši Jadransko-Podunavske banke).

Strokovni nasveti, preskrbovanje vseh kmetijskih potrebščin, strojev, gnojil itd. najbolj in edino var-no zajamčeno glede dobrote ter izvirnosti in brez-pogojno ceneje kot kjerkoli (po tovarniških cenah), pomoč pri vnovčevanju kmetijskih proizvodov. — Posredovanje pri nakupu in prodaji zemljišč in pri iskanju posojil. Pouk v kmetijskih davčnih zadevah. Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti 22 Din (8 lir), če kdo želi kaj kupiti potom Agrarnega biro-ja, priloži pismu za odgovor 2 dinarja.

Proda se velik KOZOLEC
Ogleda se ga v Vel. Laščah 10.

Priporočamo tvrdko
Josip Petelinc
Ljubljana
(blizu Prešernovega spo-menika ob Ljubljani)

NAJCENEJŠI NAKUP
nogavic, žepnih robcev, brisalk, kloba, belega in rjavega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, po-trebnosti za šivilje, kro-jače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt.

Na veliko in malo!

Na novo preurejena gostilna in restavracija
„ROTOVŽ“
Maribor, Rotovški trg šte. 2.

Vljudno naznanjava cenj. občinstvu, da sva na novo pre-uredila gostilno pri Rotovžu.

Točiva prvovrstna vina iz Slov. goric, pekerčan, bizeljce in dolencje, kakor tudi vedno sveže pivo v sodcih in steklenicah iz pivovarne Tscheligi.

Izborna kuhinja! Brezprašen vr!
Pripravi prostori za shode in zborovanja!
Postrežba, točna, cene primerne.

Za obilen obisk se priporočava
IVAN IN JUSTINA PEČNIK.

Kose
Prometna trgovska d. d.
Ljubljana, Krekov trg 10.

koroške, preizkušene, garantirane iz la jekla, dolge 60, 65, 70, 75 in 80 cm po Din 25 — za komad. Ako naročite 6 kos, dobite eno zastoj in vse poštne proste. Kosa razpošilja proti povzetju.

„PANONIJA“
osrednja gospodarska zadruga
Maribor
Meljska ulica 12 (na dvorišču)
nudi svojim članom:

umetna gnojila — galico
žveplo — rafijo — cement
koruzo. — Vzalogi ima tudi
krajnike za ograje. — Preskrbuje
tudi vse gospodarske in gospodinjne potrebnosti.

ŠPAGO
drete in vse vrste vrvaž-skih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču „KONOPIJUTA“ v Ljubljani, Gosposvetska 2.

Zdravilišče Rogaška Slatina.
Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraj. SHS
Svetovalni zdravilni vrstci: „TEMPEL“, „STYRIA“, „DONAT“
Zdravljenje vseh žilodžnih in črvesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj — september.

Cene zmerno. — V pred- in posezoni znaten popust. — Koncertni vojaška godba. — Radio. — Največja udobnost. — Prometno zvezno ugodno. — Zahtevajte prospekt!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Ljubljanska posojilnica
Telefon št. 9. r. z. z o. z. Telefon št. 9.
Ljubljana, Mestni trg št. 6.

obrestuje vloge zelo ugodno in sicer

vloge, ki jih izplačuje brez odpovedi, po 8%,
vloge z enomesečno odpovedjo, . . . 10%,
vloge z trimesečno odpovedjo, . . . 12%,
vloge z šestmesečno odpovedjo . . . 14%

Izvenljubljanskim vlagateljem so na razpolago položi-nice, da nimajo s pošiljanjem denarja nikakih stroškov.

Jamsivena glavica
za vloge znaša že nad 11 milijonov Din
Posojila daje le proti popolni varnosti, proti vsaj trikratnemu kriju na vključbo in na poročstvo.

Iskaso faktur in menic. Trgovski krediti.

ZLATOROG MARIBOR

Združene opekarne d. d.
Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.
preje
VIDIC - KNEZ
TOVARNE NA VIČU IN BRDU
nudi v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zarezama kakor tudi bobrovcev (bi-ber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

TISKARNA MERKUR
TRG-INDUSTRIJSKA DELNIŠKA DRUŽBA
LJUBLJANA
SIMON GREGORČEVA ULICA 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Tiska knjige, časo-pise, letake, poset-nice, razglednice, kuverte, brošure, račune, pravila, ce-nike, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine v eni ali .: več barvah. .:

LASTNA KNJIGOVENICA.

Naročajte „Narodni Dnevnik“
ki izhaja dnevno opoldne v Ljubljani.
Najbolj priljubljen list.
Čitajo ga vsi sloji prebivalstva.
Naročnina 20 dinarjev mesečno.

Edino najboljši
šivalni stroji in kolesa sole
JOSIP PETELINC-a
Telefon 913. Ljubljana Telefon 913.
(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)
znamke Gritzner, Phönix in Adler
za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.
Pouk v vezenju in krpanju nogavic brezplačen.
Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani
Marijin trg šte. 8

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Vezane vloge obrestuje po dogovoru. — Podeljuje proti dobremu poročstvu osebnih, trgovskih in obrtnih, posebno kratkoročnih kreditov.

Za pomladansko posestvo lanu imamo na razpolago 1a **RUSKO LANENO SEME**, katero oddajamo pod lastno ceno.

Mehanična vrvarna, terilnica lanu in konoplje ter predilnica
ANTON ŠINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

Za predstoječo sezijo nudi
„EKONOM“
osrednja gosp. zadruga
v Ljubljani, r. z. z o. z.
Kolodvorska ulica šte. 7

KOSE

turške z etiketo 65 cm po Din 28.—
70 cm po Din 29.—
75 cm po Din 30.—

»Vulkan« z etiketo 65 cm po Din 27.50
70 cm po Din 28.50
75 cm po Din 29.50

Plamenite z etiketo 65 cm po Din 29.—
70 cm po Din 30.—
75 cm po Din 31.—